

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Pomorska Delegatura w Gdańsku

DPG.410.1.6.2026

**Pan
Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego
Urząd Marszałkowski Województwa
Pomorskiego
ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 roku –
wykorzystanie środków z Krajowego Planu Odbudowy przez
Województwo Pomorskie**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, 80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27¹.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Mieczysław Struk, Marszałek Województwa Pomorskiego², od 22 lutego 2010 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z realizacją przedsięwzięcia.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Pomorska Delegatura w Gdańsku.

Kontroler

Ewa Gross, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DPG/20/2026 z dnia 14 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-10)

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Marszałek Województwa.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykorzystania przez Województwo Pomorskie środków otrzymanych z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności⁴ przekazanych za pośrednictwem Centrum Unijnych Projektów Transportowych⁵ na przedsięwzięcie pn. „Zakup 10 elektrycznych zespołów trakcyjnych w celu poprawy dostępności transportowej mieszkańców województwa pomorskiego do rdzenia aglomeracji trójmiejskiej”⁶.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego*.

⁴ Plan, o którym mowa w art. 17 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 2021 r., str. 17, ze zm.), dalej: KPO.

⁵ Dalej: CUPT.

⁶ Dalej: Przedsięwzięcie.

III. Ocena ogólna⁷ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie środków z KPO przez Województwo Pomorskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Województwo Pomorskie wykorzystało przyznane z KPO środki zgodnie z przeznaczeniem i zasadami kwalifikowalności. Osiągnięto założone wskaźniki i kamienie milowe oraz zakończono i rozliczono Przedsięwzięcie w ustalonym terminie.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

Opis stanu faktycznego

W wyniku rozstrzygnięcia ogłoszonego przez CUPT konkursu⁸, którego przedmiotem było wsparcie ze środków KPO przedsięwzięć dotyczących inwestycji w pasażerski tabor kolejowy do przewozów regionalnych Marszałek Województwa 17 czerwca 2024 r. zawarł z CUPT umowę o objęcie przedsięwzięcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego na realizację Przedsięwzięcia pn.: „Zakup 10 elektrycznych zespołów trakcyjnych w celu poprawy dostępności transportowej mieszkańców województwa pomorskiego do rdzenia aglomeracji trójmiejskiej”⁹.

Wartość całkowita Przedsięwzięcia z uwzględnieniem zmian wprowadzonych aneksem z 15 stycznia 2026 r.¹⁰ zawartym w związku z zakończeniem realizacji Przedsięwzięcia wynosiła 345 748,9 tys. zł (z tego na zakup środków trwałych planowano przeznaczyć 345 630,0 tys. zł, a na wartości niematerialne i prawne – 118,9 tys. zł). Maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych wynosiła 281 001,6 tys. zł, a wsparcie udzielone z KPO – 236 041,4 tys. zł (84% wydatków kwalifikowalnych). Okres kwalifikowania wydatków rozpoczynał się 18 maja 2023 r. i kończył się 20 grudnia 2025 r.

(akta kontroli str. 11-27, 79-114, 182-228)

Przedsięwzięcie składające się z trzech nw. zadań zostało zrealizowane zgodnie z Harmonogramem Realizacji Przedsięwzięcia stanowiącym załącznik nr 3 do UoW¹¹ i zakresem rzeczowym określonym we wniosku o dofinansowanie¹², tj.:

- Zadanie nr 1 – opracowanie studium wykonalności projektu o wartości 116,9 tys. zł (niekwalifikowalne) zrealizowano w umownym terminie do dnia 15 czerwca 2023 r.;

⁷ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁸ Komponent: E2.1.2 – Pasażerski tabor kolejowy.

⁹ Nr KPOD.09.08-IW.02.0022/23, dalej: umowa o dofinansowanie lub UoD.

¹⁰ Nr KPOD.09.08-IW.02-0022/23-1.

¹¹ Dalej: Harmonogram.

¹² Dalej: WoD.

- Zadanie nr 2 – zakup taboru (10 elektrycznych zespołów trakcyjnych¹³ o wartości 345 630,0 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowalne 281 000,0 tys. zł realizowano w okresie od 13 czerwca 2024 r. do 20 grudnia 2025 r.¹⁴;
 - Zadanie nr 3 – działania promocyjne o wartości 2,0 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowalne 1,6 tys. zł zrealizowano w okresie od 30 września 2024 r. do 20 grudnia 2025 r.
- (akta kontroli str. 530-541)

Objęty wsparciem zakup taboru został zrealizowany na podstawie umowy nr 483/U/23 z 16 sierpnia 2023 r., zawartej z NEWAG SA.¹⁵ na dostawę jednego fabrycznie nowego wieloczołowego pojazdu kolejowego o napędzie elektrycznym z prawem opcji umożliwiającym zakup kolejnych 9 pojazdów kolejowych¹⁶. Zawarcie umowy poprzedzone było przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego¹⁷.

Zakupiony i dostarczony w terminach wynikających z harmonogramem dostaw tabor, zgodnie z opisem przedsięwzięcia wynikającym z WoD, a także opisem przedmiotu zamówienia/podstawowymi parametrami technicznymi ETZ (...) stanowiącymi załącznik nr 1 do SWZ¹⁸ był zgodny z wymaganiami określonymi w umowie wsparcia i umowie dostawy, tj. m.in. był zasilany energią elektryczną, wyposażony w system ERTMS/ETCS-2¹⁹, zgodny z TSI²⁰ i dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Pojazdy posiadały również system monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego, klimatyzację zapewniającą komfort podróży w przedziale temperatury na zewnątrz od -25 st. C do 35 st. C, układ ogrzewania zintegrowany z układem klimatyzacji i sterowany automatycznie, bezprzewodową sieć Wi-Fi, gniazda 230V wraz z gniazdami USB rozmieszczone przy każdej parze foteli, defibrylator AED (po jednej sztuce w każdym przedziale) z komunikatami w języku polskim, nowoczesny system informacji pasażerskiej zawierający informację wizualną, sprzężoną z systemem informacji akustycznej, ochronę odgromową i przeciwprzepięciową, co najmniej 12 miejsc przeznaczonych do przewozu rowerów, co najmniej 430 miejsc (w tym min. 140 miejsc siedzących i 290 miejsc stojących).

(akta kontroli str. 11-22, 616-659)

Przeprowadzenie końcowych odbiorów technicznych zostało udokumentowane protokołami (zdawczo-odbiorczymi) oraz protokołami przekazania do eksploatacji. Do protokołów odbioru technicznego załączono dokumentację odbiorczą²¹, w tym protokoły sprawdzenia systemów podczas jazd próbnych. Każdy pojazd posiadał zezwolenie na wprowadzenie pojazdu do obrotu, wydane przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego oraz deklarację zgodności z dopuszczonym typem.

(akta kontroli str. 11-22, 251-390)

¹³ Dalej: ETZ.

¹⁴ Przy czym odbiór ostatniego pojazdu nastąpił w dniu 16 listopada 2025 r.

¹⁵ Dalej: „Umowa dostawy”.

¹⁶ Oświadczenie o skorzystaniu prawa opcji podpisano 16 kwietnia 2024 r.

¹⁷ Nr ref. DAZ-Z.272.49.2023 <https://platformazakupowa.pl/transakcja/781104>.

¹⁸ Nr referencyjny: DAZ-Z.272.49.2023.

¹⁹ Ang. European Rail Traffic Management System/European Train Control System – Europejski System Zarządzania Ruchem Kolejowym/Europejski System Kontroli Pociągu.

²⁰ Techniczne Specyfikacje Interoperacyjności.

²¹ W tym: Dokumentację Techniczno-Ruchową, deklaracje zgodności z dopuszczonym typem wskazującym rodzaj napędu (elektryczny), deklaracje weryfikacji zgodności podsystemu tabor dla wyprodukowanego pojazdu z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi interoperacyjności kolei, Certyfikaty badania Typu WE wydane przez jednostkę notyfikowaną, potwierdzające zgodność pojazdu z technicznymi Specyfikacjami Interoperacyjności, zezwolenia na wprowadzenie pojazdu kolejowego do obrotu, Deklaracje zgodności Producenta.

Dostarczony tabor (oznaczony symbolem 31WEbb od nr 28 do nr 37 – łącznie 10 sztuk) był sukcesywnie przekazywany do eksploatacji operatorowi (POLREGIO SA.) na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych w dniach: 14 października 2024 r. (jeden pojazd), 25 sierpnia 2025 r. (trzy pojazdy), 29 września 2025 r. (dwa pojazdy), 27 października 2025 r. (dwa pojazdy), 16 listopada 2025 r. (dwa pojazdy). W następnym dniu od przekazania pojazdów operatorowi rozpoczęto naliczanie i pobieranie czynszu dzierżawnego zgodnie z umową dzierżawy z 11 grudnia 2020 r.²²
(akt kontroli str. 11-22, 616-659)

Działania informacyjno-promocyjne zostały zrealizowane zgodnie z umową o objęciu Przedsięwzięcia wsparciem i polegały na: oznakowaniu pojazdów naklejkami z logotypem KPO, umieszczeniu tablicy informacyjno-promocyjnej przed siedzibą Urzędu, organizacji 18 listopada 2025 r. konferencji podsumowującej projekt, umieszczaniu informacji o projekcie i jego realizacji na stronie internetowej i w mediach społecznościowych Województwa Pomorskiego oraz w serwisach internetowych²³.

(akta kontroli str. 11-22, 530-541, 895-919)

W trakcie realizacji Przedsięwzięcia Urząd złożył do CUPT łącznie 12 wniosków o płatność, w tym pięć zaliczkowych, cztery rozliczające zaliczkę, jeden refundacyjny/zaliczkowy, jeden wyłącznie sprawozdawczy (pozostałe wnioski miały również charakter sprawozdawczy) oraz, w związku z zakończeniem realizacji Przedsięwzięcia, wniosek końcowy/rozliczający zaliczkę. Urząd bez zbędnej zwłoki i w terminie wskazanym przez CUPT udzielał dodatkowych informacji i wyjaśnień w związku z weryfikacją sprawozdań i wniosków o płatność. Ww. wnioski, poza końcowym (będącym do dnia 20 marca 2026 r. w trakcie oceny), zostały zatwierdzone przez CUPT. Ww. sprawozdania z realizacji Przedsięwzięcia wprowadzono do systemu SL2021²⁴ w terminach wynikających z Instrukcji w zakresie wniosków o płatność Ostatecznego Odbiorcy Wsparcia w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności składanych do CUPT oraz sporządzano zgodnie z § 9 Umowy o wsparcie, tj. w terminie do 20 dni kalendarzowych po okresie sprawozdawczym i nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

(akta kontroli str. 11-22, 432-541, 702-707, 716-718, 725-772, 920-948)

Łączna wartość wykazanych przez Urząd we wnioskach o płatność wydatków związanych z realizacją Przedsięwzięcia wyniosła 345 747,9 tys. zł, w tym 281 001,6 tys. zł wydatków kwalifikowalnych i 236 041,4 tys. zł udzielonego wsparcia.

(akta kontroli str. 432-541)

Wszystkie wydatki kwalifikowalne zostały poniesione w okresie kwalifikowalności wydatków i dotyczyły zakupu pojazdów oraz prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych, co było zgodne z zasadami kwalifikowalności wydatków, określonymi w § 7 umowy wsparcia. Wydatki na sporządzenie studium wykonalności oraz ujęty w fakturach podatek VAT były niekwalifikowalne i nie zostały sfinansowane ze środków KPO.

(akta kontroli str. 432-541, 724-773, 920-948)

²² Nr 26/UM/DIF/2020/D z dnia 11 grudnia 2020 r. z aneksami nr 5 z dnia 26.03.2025 r. i nr 8 z dnia 25 sierpnia 2025 r., dalej: „Umowa dzierżawy”.

²³ <https://pomorskie.eu/krajowy-plan-odbudowy/tabor-kolejowy-2/>, <https://pomorskie.eu/juz-jest-na-pomorzu-pierwszy-impuls-dofinansowany-ze-srodkow-kpo/>, <https://radiogdansk.pl/wiadomosci/region/2024/03/12/wojewodztwo-pomorskie-zakupi-kolejne-pociagi-elektryczne-pozwola-na-to-srodki-z-kpo/>, <https://www.trojmiasto.pl/wiadomosci/Sa-pieniadze-na-nowe-pociagi-dla-Pomorza-n187242.html>, <https://kolejowyportal.pl/pomorskie-kupi-10-pociagow-dzieki-kpo/>, <https://raportkolejowy.pl/cupt-podzielilo-unijne-dofinansowanie-na-zakup-taboru-z-kpo/>, <https://pomorskie.eu/jedziemy-w-dobrym-kierunku-impulsy-na-pomorskich-torach-dzieki-kpo-juz-w-komplecie/>, <https://raportkolejowy.pl/newag-dostarczy-na-pomorze-kolejne-ezt/>, <https://www.rynek-kolejowy.pl/wiadomosci/pomorskie-kupi-10-pociagow-dzieki-kpo-117883.html>

²⁴ Aplikacja centralnego systemu teleinformatycznego wspierającego realizację przedsięwzięć, dalej: „SL2021”.

Wsparcie Przedsięwzięcia ze środków KPO zostało udzielone w formie refundacji w kwocie 16 632,0 tys. zł z przeznaczeniem na opłacenie wydatków kwalifikowanych wynikających z faktury zaliczkowej na zakup pierwszego pojazdu oraz zaliczek w kwocie 231 176,4 tys. zł (z czego zwrócono 11 767,0 tys. zł) przeznaczonych na opłacenie faktur zakupu pojazdów oraz faktur związanych z prowadzonymi działaniami informacyjno-promocyjnymi (w kwocie odpowiadającej 84,0% wydatków kwalifikowalnych), które rozliczano w terminie określonym § 8 ust. 4 umowy wsparcia, tj. do 90 dni od dnia otrzymania transzy zaliczki. Wysokość oraz formę przekazania wsparcia określał harmonogram płatności umieszczony w systemie SL2021.

(akta kontroli str. 11-22, 432-541)

Na potrzeby realizacji Przedsięwzięcia prowadzono dwa odrębne rachunki bankowe (dla zaliczek i refundacji) oraz wyodrębniono w prowadzonej ewidencji księgowej wydatki związane z Przedsięwzięciem (zgodnie z wewnętrznymi zasadami rachunkowości oraz § 14 ust. 1 Umowy o wsparcie stosowano odrębny kod księgowy umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych).

(akta kontroli str. 248-249, 774-894)

Wskaźnik rezultatu będący jednocześnie kluczowym kamieniem milowym wskazanym w Harmonogramie i Opisie Projektu oraz załączniku nr 4 do UoD, tj. odbiór taboru dla przewozów regionalnych (10 sztuk) został zrealizowany/osiągnięty w pełnym zakresie.

Dokumenty potwierdzające osiągnięcie ww. wskaźnika i kamienia milowego przedłożono 24 listopada 2025 r. zespołowi kontrolującemu podczas kontroli CUPT, który w informacji pokontrolnej z 29 grudnia 2025 r.²⁵ potwierdził m.in. osiągnięcie zakładanego wskaźnika oraz zgodność zrealizowanego Przedsięwzięcia z KPO i umową o objęcie wsparciem.

(akta kontroli str. 530-541, 920-948)

Urząd zapewnił – określoną w § 4c ust. 1 UoW, zgodność Przedsięwzięcia z zasadą DNSH²⁶ - i na bieżąco gromadził informacje, dane oraz dokumentację stanowiącą potwierdzenie realizacji Przedsięwzięcia zgodnie z ww. zasadą, na którą się składała m.in.: dokumentacja przetargowa, dokumentacja potwierdzająca spełnianie przez tabor specyfikacji technicznych, dokumentacja techniczno-ruchowa pojazdów czy dokumentacja systemu utrzymania. W terminie wskazanym w UoW i na wzorze zamieszczonym/przekazanym przez CUPT²⁷ opracował sprawozdanie roczne (15 grudnia 2024 r.) i raport końcowy/sprawozdanie wraz z wykazem dokumentacji potwierdzającym zawarte w nim informacje (16 grudnia 2025 r.).

(akta kontroli str. 11-22, 391-431, 702-724)

We WoD Wnioskodawca zobowiązał się do zachowania trwałości przedsięwzięcia poprzez zachowanie własności zakupionego taboru przez minimum trzy lata. Pojazdy zakupione w ramach Przedsięwzięcia stanowią własność Województwa Pomorskiego i zostały wydierżawione operatorowi – POLREGIO S.A. na podstawie umowy dzierżawy (stanowiła ona załącznik do umowy nr 709/U/2020 z 11 grudnia 2020 r. o świadczenie usług publicznych na okres

²⁵ KPOD.09.08-IW.02-0022/23-001-INF.

²⁶ Ang. Do Not Significant Harm („nie czyni poważnych szkód”). Zasada DNSH jest elementem prawa Unii Europejskiej, który wymaga, aby inicjatywy, programy i projekty finansowane ze środków UE nie szkodziły znacząco osiągnięciu sześciu głównych celów środowiskowych UE. W praktyce oznacza to, że każde działanie, które ubiega się o fundusze unijne, musi przejść tzw. ocenę DNSH, aby potwierdzić jego zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju i Europejskim Zielonym Ładem.

²⁷ Udostępnionym na stronie www.cupt.gov.pl <https://www.cupt.gov.pl/strefa-beneficjenta/wdrazanie-projektow/ochrona-srodowiska/zasada-dnsh/raportowanie-dnsh/> oraz przesłane Urzędowi mailem 29 grudnia 2025 r.

od 13 grudnia 2020 roku do 12 grudnia 2026 roku w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich wykonywanych na terenie województwa pomorskiego). W roku 2025 rozpoczęło procedurę przetargową, mającą na celu wybór operatorów kolejowych na okres od 13 grudnia 2026 do 14 grudnia 2030 r., w której przewidziano udostępnienie wybranemu operatorowi zakupionego taboru na podstawie umowy dzierżawy, które do 20 marca 2026 r. nie zostało rozstrzygnięte.

(akta kontroli str. 11-22, 595-659)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁸ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Pomorskiej Delegatury Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Gdańsk, 25 marca 2026 r.

Kontroler
Główny specjalista k.p.
Ewa Gross

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Pomorska Delegatura w Gdańsku
p.o. Dyrektor
Tomasz Słaboszowski

/podpisano elektronicznie/

²⁸ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1045, ze zm.). w przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.